

Brandbrief

Geef informele netwerken een formele positie in de buurtteams

In de eerste weken van de Coronacrisis werd voedselhulp opgezet voor duizenden gezinnen in alle stadsdelen. Er kwamen er zestig (!) nieuwe vragen voor schulphulp bij een kleine stichting in West. Per gezin besteedt de vrijwilligster ongeveer een halve dag om de papieren op orde te maken voor de officiële schuldhulpverleners. Leila adviseerde, terwijl ze zelf op bed lag met hoge koorts, moeders met kinderen met een beperking, ze organiseerde veilige speelplekken en informeerde het ministerie van VWS over de zorgen van 50 gezinnen.

De Corona crisis heeft weer duidelijk aangetoond hoe hard we ze nodig hebben: de informele netwerken en maatschappelijke initiatieven. Zij kennen de stad, ook waar de formele organisaties niet komen.

Begin juli start de aanbesteding/subsidieregeling voor de buurtteams. Wij pleiten ervoor om daarin de integratie van de informele zorg een verplichtend karakter te geven. Graag gaan we met u in gesprek over hoe dat vorm kan krijgen. Onderaan deze brief doen we al een paar suggesties.

Samenwerking informele zorg in werkkader

Wij zijn verheugd om in het huidige werkkader¹ terug te zien dat er in opvolging van de Motie van Ceder² aandacht is voor de verbinding en samenwerking met de informele zorg en netwerken. De gemeente Amsterdam blijkt zich terdege bewust te zijn dat de informele zorg één van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste, bouwsteen is van de Sociale Basis.

- Buurtteamwerkers worden geacht eerst te kijken naar wat de Amsterdammer kan regelen binnen het informele netwerk
- Ieder buurtteam heeft een ervaringsdeskundige in het team
- Informele zorg is onderdeel van het ondersteuningsplan
- De buurtteams wordt nadrukkelijk gevraagd nauw samen te werken met de informele zorg.

Dat is een grote vooruitgang, maar nog niet genoeg.

Samenwerking informele zorg vrijblijvend

De informele (zorg)netwerken zijn het start- en eindpunt van de zorg, en worden nu slechts als netwerkpartner betrokken. De praktijk wijst uit dat er meer nodig is dan intenties, om te zorgen dat de informele zorg en netwerken ook daadwerkelijk wordt geïntegreerd in het hulpaanbod. Dat is geen onwil. Het komt doordat:

- het zonder structurele afspraken en goede ondersteuning vaak veel tijd kost om het informele zorgnetwerk effectief te betrekken bij het bieden van oplossingen;
- door het ontbreken van een praktische sociale kaart en regelmatige ontmoeting niet elke professional de wijk goed genoeg kent om de bestaande netwerken te benutten;
- het informele zorgnetwerk door de afstand met de formele zorg soms onvoldoende is aangehaakt om zicht te hebben op er nodig of mogelijk is;
- of dat zorgprofessionals denken met hun werkervaring en opleiding beter toegerust te zijn dan een vrijwilliger of buurtverbinder.

¹ Gemeente Amsterdam, *Werkkader Amsterdamse Buurtteamorganisaties* versie 1, april 2020

² Motie van het lid Ceder inzake de inrichting van de Buurtteams Amsterdam (Betrekk informele zorg), 7-11-2019.

Belang betrekken informele zorgnetwerk

We hoeven u niet te overtuigen van het belang van het betrekken van het informele zorgnetwerk.

- Er is inmiddels veel wetenschappelijk bewijs voor het feit dat mensen die geholpen worden door een informeel zorgnetwerk:
 - o minder een beroep doen op professionals (preventie),
 - o korter een beroep doen op professionele hulp en
 - o sneller herstellen dan mensen zonder informeel netwerk.
- Dat heeft onder meer te maken met de wederkerigheid en de duurzaamheid die vaak onderdeel is van de informele zorg.
- Zeker in de komende tijd -waarin we moeten herstellen van de crisis door Corona- hebben we alle Amsterdammers nodig. We moeten dit met elkaar doen. De mogelijkheden en wil van de burgers om elkaar te helpen, moet optimaal worden aangesproken en ingezet.

Het kan wel

Er zijn diverse pilots, in onder meer Amsterdam Nieuw West, waar bruikbare ervaringen zijn opgedaan met een stevige gezamenlijke gebiedsgerichte aanpak. Per stadsdeel of buurt kunnen betrokkenen zelf afspraken maken, maar de Raad kan nu randvoorwaarden scheppen voor een integrale aanpak.

Conclusie: geef informele zorg een formele rol in het buurtteam

Daarom vragen wij u dringend om de rol van de informele zorg in de buurtteams een meer verplichtend karakter te geven in de aanbesteding. Dit is immers de kans om de zorg daadwerkelijk te verbeteren:

- door voor te schrijven dat de offertes mede moeten worden vormgegeven door een of meerdere informele netwerkpartners (bijvoorbeeld door het Platform of Netwerk Informele Zorg dat ieder stadsdeel heeft);
- doordat uit de offerte moet blijken op welke manier informele zorgpartners niet alleen netwerkpartners zijn maar een formele rol krijgen binnen de buurtteams;
- doordat uit de ingediende begroting naar voren komt op welke manier de rol van de informele zorg gefinancierd wordt, dat kan bijvoorbeeld door een percentage (5 tot 10 procent) te reserveren voor een of meer betaalde krachten in de buurtteams die als matchmakers werken of (urgente) opdrachten voor zelforganisaties.

Zoals eerder gezegd, kunt u ons altijd benaderen om e.e.a. toe te lichten. Hieronder vindt u het aantal ondertekenaars dat in anderhalve dag bereid was te ondertekenen, omdat we ze persoonlijk hebben benaderd. Met iets meer tijd was dat een veelvoud geweest. Neem van ons aan dat deze kwestie leeft.

U kunt contact opnemen met Cecilia Petit (Wijkcentrum de Pijp, tel 0628990475) of Nies Medema (Ma.ak020, 0651986244).

Hoogachtend,

Oznur Acar (sociaal ondernemer binnen Zorg en Welzijn)

Firoez Azarhoosh (Samen Vooruit)

Karien van Assendelft, Sharona Ceha, Niesco Dubbelboer, Jasper Etten, Nies Medema (Ma.ak 020)

Ozlem Bayar (Stichting Raad is Daad)

Fiona de Bell en Roel Schoenmakers (Cascoland)

Hans Cijs (Promotief, buurt- en wijkontwikkeling)

Nooshi Forozesh (Meevaart)

Teun Gaultier en Floor Ziegler (Stadmakerscoöperatie)
Jaap Gootjes (Kuria)
Georgette Groutars en Maaïke Kipp (Team ED)
Simcha de Haan (Empowerment Coöperatie Amsterdam)
Karin Hanekroot (Vrijwilligersacademie)
Elien van Helden (Stichting Noorderpark)
Wanda Huinink (Burennetwerk)
Sander van Hulsenbeek (Stadsdorp Utrechtsestraat)
Shomara Hunte (KidsMixFoods)
Shazia Ishaq, Jasmin Ishaq (Archipel)
René Jansen (Indische Buurt TV)
Esmeralda Jongmans (Stichting Florakokjes)
Grietje Keller (Stichting Perceval/ GGD)
Alain Klein (GroenGas)
Sarah Klerks (Buurthulp Oost)
Ibu Koïke Hess (Iedereen Kerst)
Philip Korthals Altes (Productiehuis West/Wikistad)
Klaartjes Kusters (Asadaaka Community)
Hans Krikke (Platform Informele Zorg Nieuw West)
Godfrey Lado (ASKV/Exodus Evenings)
Nathanya van Lith (Humanitas)
Peter van Maaren (Overleg Zorg Zuid)
Marcelle Miles (Stichting Warm Welkom)
Nyamad Moenna (Stedelijke Werkgroep Hindostaanse Surinamers)
Mbarka Nbir (stichting Aminah)
Cecilia Petit (Wijkcentrum de Pijp)
Jaap Prummel (Buurtkamer de Bestevaer, Platform Informele Zorg West)
Karin de Roo (Markant)
Mireille de Ruiter (Set&De Buurt&Wereldhuiskamer)
Lieke Thesingh (Stichting Tugela85)
Judith Tholen (Bewonersacademie)
Jette Uittenhout (Kerk en Buurt Westerpark)
Marijke Verdonk (Stichting Samenwonen-Samenleven, Platform Informele Zorg West)
Noud Verhave (Moving Arts Project)
Linda Vosjan (Natuurlijk IJburg)
Jeanette de Waard (Diaconie Noord)
Hans Wijnands (De Regenboog)
Kenny Zschüschen (VENZO)

Deze actie komt voort uit twee zoomsessies die Ma.ak020 organiseerde: Match Ma.akers. Over Ma.ak020: Afgelopen november ondertekende wethouder Groot Wassink het Maatschappelijk akkoord (Ma.ak020). Dat was opgesteld door meer dan 600 Amsterdammers - bewoners, initiatiefnemers, ambtenaren, politici, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en bedrijven - doet Ma.ak020 voorstellen om hardnekkige problemen van de stad op te lossen door duurzaam beter samen te werken. Aan de Ma.akbanken wordt nu gewerkt aan de uitvoering van het akkoord. De Ma.akbanken staan in de tussenruimte tussen systeem en buurt zodat ieders kennis & kunde optimaal wordt ingezet om van Amsterdam een duurzaam inclusieve, gezonde, eerlijke, innovatieve en initiatiefrijke stad te maken. Meer info: <https://ma.ak020.nl/>